

Euroopa pärandkultuuriaasta 2018 Kiidjärve raamatukogu sündmused

Aasta esimene teisipäevak 16. jaanuaril

16. jaanuaril kogunesime Kiidjärve raamatukokku, et pidada plaani, mida 2018 aastal teha. Meid oli koos 7 ja paika sai esimese poolaasta tegemiste plaan.

Loeme Eestile sünnipäevaks 6. veebruaril

Ette lugesime:

Krista : „Preili Rõõmurikkuja“ (Aino Pervik „Ühes väikses veidras linnas“)
Rein Raud „Kell ja haamer“

Marju: „Professor Peterson“ ja „Tädi Anni kingad“ (Piret Paud „Natuke napakad lood“)

Sylvia: „Linn, mille nimi on Nummipea“ (Aino Pervik „Ühes väikses veidras linnas“)

Maie: „Härra Pole Hullu“ (Aino Pervik „Ühes väikses veidras linnas“)

Leili: Erik Kumari „Ahja jõe ürgorg“ ja katkend Leonhard Järvisse mälestusest
„Üts kevädine õdangupoolik ehk mõtisklus sellest, kuidas jagati maid pärast vabadussõda“

Õpime laule Eesti sünnipäevaks 4. , 11. ja 17. veebruaril

Laule õppisid Tiiu Otsuse käe all: Marju, Karin, Krista, Inge, Sylvia, Meeme, Ülar, Jüri ja Heino, kahjuks sattus Jüri vahetult enne 24. veebruari haiglasse ja ei saanud meiega Eesti 100 juubelil laulda.

Vabariigi aastapäev Kiidjärvel 24. veebruaril

Kiidjärve raamatukogu alustas tööd 18. veebruaril 1957 ja Kiidjärve Küla Selts loodi 8. novembril 2004.

Oleme Kiidjärvel, 24. veebruaril, Eesti Vabariigi sünnipäeva auks lippu heisanud juba 1998 aastast, kui 1997 aasta jaanipäevaks sai külameeste poolt parki püstitatud lipuvarras ja ehitatud esimene külakiik.

On küla kuskil veel

kesk unelmaid.

Kust lapsed lahkusid,

kus kokku said.

On kodu kuskil veel

jõekeerme vang.

On lilled akna all.

Ja talvel hang.

(Paul Haavaoks)

24. veebruari hommikul kogunes hulgaliselt rahvast Kiidjärve parki ja lipu heiskasid Eesti hümniga saatel isa ja poeg – Tõnu ja Toomas Kroll. Tervituse lausus Kiidjärve Küla Seltsi esinaine Inge Kalle.

Raamatukogu fuajees kõlasid kolm isamaalist laulu – „Vaikne kena kohakene“, „Minge üles mägedele“ ja „Isamaa hiilgaval pinnalla paistab“ – külakoor Tiiu Otsuse klaverimängu saatel. Seejärel kõlisesid šampusepokaalid kodumaa sünnipäeva auks ja oma tervituse ütles Krista Pikk. Koos lauldi „Ma tahaksin kodus olla“.

Siis suundusime kaminasaali, kus sai vaadata näitust „100 kleiti, lipsu ja ridiküli“ 22 kiidjärvelase erakogudest. Külarahvaga koos oleme näitust korraldanud juba 2010 aastast alates. Näitusel oli 54 kleiti ja 4 kostüümi, 101 lipsu ja 3 kikit, 23 ridiküli ja 2 paari kingi. Vanimad ridikülid pärinesid 1930 – ndatest aastatest. Näitus uudistatud, sai võtta tass kohvi, kringlit ja suupisteid ning vestelda üksteisega mõnusalt kohvilauas.

Raamatukogu fuajee stendil saab vaadata väljapanekut „Kiidjärvelaste rännakud mööda Eestimaad aastatel 1972-1987 ja 2005-2017“, mil on käidud 24 lühemal või pikemal huvireisil, ja klaveril raamatukogu EV 100 kingitust – „Killuke Tallinna vanalinna Kiidjärvele“, töö idee autor ja teostaja Ahja Kooli kunsti – ja käsitöö õpetaja Karin Pikk, kes oli ka näituse kujundaja.

Aitäh kõigile, kes vabariigi 100. sünnipäevale tulid (44) ja näitusele oma kleidid, lipsud ja ridikülid toid (22)! Oli meeleolukas hommikupoolik!

Sisukas emakeelepäev 14. märtsil

Kenaks traditsiooniks Kiidjärve raamatukogus on kujunenud emakeelepäeva tähistamine 14. märtsil. Millest siis sel päeval juttu oli?

1. Leelo Tungla kaua oodatud triloogia kolmandast osast „Naisekäe puudutus ehk Seltsimees laps ja isa“;
2. 23. märtsil esilinastunud uuest EV 100 filmist „Seltsimees laps“;
3. Emakeele ausambast Kadrinas;
4. Petrone Prindi „Minu“ sarja Eesti sünnipäeva avaraamatust Rein Sikult „Minu Virumaa. Üks poiss, üks vanne, üks maa.“, kus on sees toredad peatükid „Kuidas ma Kadrinasse kogemata kombel emakeeleausamba püstitasin“ ja „Lõpetus ehk kuidas ma Valli Lember – Bogatkina maalile Viru vannet andma sattusin“;
5. Kristjan Raua maalist „Viru vanne“ ja Valli-Lember Bogatkina maalist „Viru vanne II“;
6. Ellen Niidu, kelle 90. sünniaastapäeva tähistame 13. juulil, ja Hando Runneli, kes saab 24. novembril 80, luuletustest „Viru vanne“;
7. Tutvusime e – etteütluse tekstiga;
8. Vaatasime üle Eesti Kultuurkapitali kirjanduse aastapreemiade kandidaadid ja saime teada võitjad.

Huvitavad programmid Kiidjärve raamatukogus

Olen juba mitu aastat valmistanud sõnalis-muusikalisi programme lastele just vanema põlvkonna kirjanikest, möödunud aastal olid tähelepanu all Aino Pervik (85) ja Leelo Tungal (70), 2016. aastal Heljo Mänd (90) ning Olivia Saar (85) ja Uno Leies (85).

Käesoleval aastal on valminud programm suurepärasest luuletajast ja prosaistist Ellen Niidust, kelle 90. sünniaastapäev on 13. juulil. Algklassi õpilastele mõeldud 40 minuti sisse mahub kirjaniku elu lühitutvustus, aga rohkem tähelepanu pöörame tema imelisele loomingule, laulmisele (Niidu luuletusi on ju väga palju viisistatud) ja laulumängude mängimisele.

Ellen Niidu tütar Maarja Undusk: „Kui su ema on luuletaja, siis on ta seda kogu aeg, kui see ka kõige muu argiaskelduse varju peitub. Luuletajaks olemine on pigem elustiil kui elukutse. Ega minu rohked vanatädidki luuletajaks olemist miskiks tähtsaks töötegemiseks ei pidanud. Ellen ju tööl ei käi, tal on aega küll ja veel, olid nad veendunud“ (M. Undusk „Minu ema on luuletaja“ , Ellen Niit „Taeva võti“ eessõna, 2012)

Vanematel lugejatel on võimalus tulla tutvuma Kiidjärvelt pärit laulja Kalmer Tennosaare huvitava isikliku arhiiviga, tuleb ju sel aastal 23. novembril tema 90. sünniaastapäev. Kalmerit meenutades laulame, kuulame plaadilt tema esitatud laule ja teeme ajaloolise käigu fotodel mööda Kiidjärvet.

Neid kahte juubilarit ühendab luule: kui Niit luuletas suurepäraselt, siis Tennosaarele meeldis luulet lugeda ja esitada.

Kalmer meenutab: „Pärast neljandat klassi Kiidjärvel läksime edasi Vastse-Kuuste 7-klassilisse kooli. Meie, Kiidjärve lapsed, käisime kooli jalgsi. See oli umbes seitse kilomeetrit ja me olime alati enne kohalikke lapsi kohal. Paar talve aga elasime kooli internaadis. Õpetaja Artur Priimägi, väga soe ja hea õpetaja, kes ise elas koolimajas, mängis meiega, aitas koolitükke teha. Mulle aga sokutas ta millegipärast luuleraamatu. Lugesin ja ütlesin õpetajale, et ma ei saa neist ridadest aru. Ta silitas mu pead ja ütles, et pojakene, sa ei saa veel paljudest asjadest aru, aga küll sa õpid. Nii tekkiski mul luuletuste vastu meeletu huvi. Luuletusi olen hästi palju lugenud. Paljud neist on senini peas. Võin praegugi , 75-aastaselt peast lugeda „Kerkokella“ võru keeles.“ (E. Tammer „Lia Laats. Kaljo Kiisk. Kalmer Tennosaar: [viimane vestlus]“, 2012).

Raamatukogutund „Ellen Niit – 90“ 17. mail

Külas olid Tilsi Põhikooli 2. ja 3. klassi õpilased Ainika Mägiga ja ühe õpetajaga. Lugesime, laulsime, lahendasime ülesandeid, tutvusime Ellen Niidu loomingu ja elulooga. Osales 17 last ja 2 täiskasvanut.

Jalutuskäik Kalmer Tennosaare radadel 22. juunil

Kiidjärve Küla Seltsi poolt korraldatud Kalmer Tennosaare 90. sünniaastapäevale pühendatud muusikapäeval „Kalmer Tennosaare laulud Kiidjärve mõisapargis“, oli minu läbi viia jalutuskäik Kalmeri radadel. Meil oli huvitav matk, kuigi ei saanud käia täpselt seda rada, mis vanasti Kalmer, kuna teed on võssa kasvanud ja juurde on tulnud eramaad.

Võtsin oma kausta vajaliku materjaliga kaenlasse ja asusime neljakesi teele: mina, Heino, Toomas ja pildistaja Lembit. Läksime läbi pargi järveni, sealt teed mööda kurepesani, siis Kalmeri kivi juurde. Kohtusime Kaljumäe talus ka Liina ja Kadriga, kes tulid oma isa Kalmeri laulude õhtule, Lembit tegi pilti. Kahjuks ei loovutanud Lembit mulle arhiivi jaoks ühtegi pilti Kaljumäe talus tehtutest, ainult oma äranägemise järgi viis pilti. Väga tore oli Kassioru puhkemaja peremehe ja – naise suhtumine meisse, lubati teha pilti ja läbida oma kinnistu, isegi tee oli kenasti niidetud. Jalutuskäik jõudis Kiidjärve vesiveskini, kus Kalmeri isa Saamo (Samuel) oli möldriks, ja Kassioru kaudu tagasi parki seltsimaja juurde.

Suvelugemine kõigile 1. juunist 31. augustini

Iga osaleja kujundab raamatukogu seinale oma lille, südame või päikese, kirjutades sellele teose nime, autori, illustraatori ja selle, kuidas raamat meeldis. Võitjaid ei selgitata, kuna kõik suvelugejad on niigi võitjad ehk nagu on öelnud kirjandusminister Mart Juur: kes loeb, see jõuab.

Suvelugejad: lastest Luisa, Lisette, Kirke, Mihkel, Sandro ja Täheli-Hestia, täiskasvanutest Kati, Ülle, Anu, Karin, Külli, Kaja, Tiiu ja Krista.
2019. aasta suvel kordame.

Ja loetud raamatute nimekiri:

1. I. Tomusk "Pöörane puhkus Parakatkus"
2. M. Saksatamm "Banaan, jääpurikas ja hädaldaja kastan"
3. S. Montefiore "Armastuse ja sõja laulud" ja "Deverilli lossi tütre"
4. V. Afanasjev "Serafima ja Bogdan"
5. P. Raud "Kõik minu sugulased"
6. L. Tungal "Seltsimees laps", "Samet ja saepuru" ning "Naisekäe puudutus"
7. M. Kadastik "Luikede järv"
8. A. Saar "Külaskäik"
9. M. Ernits "Kui seda metsa ees ei oleks"
10. K. Hinrikus "Katariina ja herner"
11. K. Pauts "Minu Muhumaa" ja V. Randmets "Mõrv Metsamõisas"
12. T. Viilukas "Minu Viin"
13. L. Mõttus "Minu Okeaania"
14. H. Rand "Mina ja minu kodumaa Eesti"
15. E - H. Sits "Mooni Eestimaa raamat"

16. E. Tähe "Sada päeva intensiivis ja elu pärast seda"
17. A. Kivirähk "Limpa ja mereröövlid"
18. P. Tali "Minu Pärnu"
19. A. Pervik "Kaetud lauad"
20. R. Pöder "Savimäe"
21. T. Pruuli "Minu maailm"
22. M. Kadastik, K. Tammert "Paarismäng"
23. M. Lender "Minu Hiiumaa"
24. A. Pervik "Sinivant läheb lasteaeda", "Sinivant joonistab" ja "Sinivant kuulab unejuttu"
25. D. Lagercrantz "Mees, kes otsis oma varju"
26. L. Riley "Pärliõde"
27. B. Beers "Orbulaatoriagent"
28. C. Läckberg "Merineitsi"
29. J. K. Rowling - Harry Potteri sari
30. Y. Sigurðardóttir "Löpparve"

Kirjanduskohvik „Ellen Niidu imeline Mirdimaa“ 25. septembril

Esimene kirjanduskohvik Kiidjärve raamatukogus „Leelo Tungal ja tema „Seltsimees laps ja suured inimesed““ 24. augustil 2017 läks kenasti, jõime kohvi ja sõime suupisteid. Leidsime, et on veel vaja korraldada kirjanduskohvikuid, kui leiame hea teema ja kirjaniku.

2018. aastal oli 90 sünniaastapäev Ellen Niidul (13. juuli 1928 – 30. mai 2016). Mul oli ette valmistatud suur programm, eelkõige lastele, aga ka täiskasvanutega oli meil teadmisterohke kirjanduskohvik – lugesime, laulsime, lahendasime ülesandeid, tutvusime Ellen Niidu loominguga ja elulooga.

Raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“ 20. – 30. oktoobril

Lugejamäng

„Kui hästi tunnen oma kodukohta Kiidjärvet?“

20. - 30. oktoobrini

Kasutada saab kõiki raamatukogu infoallikaid.

Ettelugemispäev kõigile

21. oktoobril kell 13 - 16

Loeme Lehte Hainsalu loomingut, mängime laua –
ja laulumänge.

Oma lauamäng kaasa!

Tuntud inimene raamatukogus –
Kiidjärve külavanem ja Põlva
Vallavolikogu esimees **Lennart Liba**
laenutab raamatuid ja vestleb lugejatega
28. oktoobril kell 11–13

Väljapanek „**Lehte Hainsalu – 80**“

Ahja Kooli õpilaste kunstinäitus
„**Linnud, loomad ja inimesed**“

Väljapanek „**Hunt – Eesti rahvusloom**“

Täna kõiki oma lugejaid, kes raamatukogupäevade mitmekesisest programmist osa said. Ettlugemispäeval osalesid: Udo, Marju, Helgi, Sylvia, Helju ja Krista, lugejamängu mängisid: Kati, Ülle, Lennart, Marju, Karin, Krista, Heino, Merit, Tiiu ja Udo, tuntud inimene laenutab: Lennart, Kati, Margus, Krista ja Lembit.

Kalmer Tennosaar 90. sünniaastapäev - „Helle hääl“ 25. novembril

23. novembril oli laulja Kalmer Tennosaare 90. sünniaastapäev. Laulja, kes kutsus ennast „kiidjärve poisiks“, kes kunagi ei unustanud mainida Põlvamaa väikest küla Kiidjärvet, kus oli tema lapsepõlvkodu.

Ka Kiidjärve ei unustanud oma „poissi“ ja 25. novembril toimus Kiidjärve Seltsimajas sõnalis - muusikaline pärastlõuna „Helle hääl“. Kunagine Kiidjärve Algkooli õpetaja August Hernits olla öelnud, et sel poisil on nii helle hääl, et võiks proovida ka solistina esineda. Siit ka etenduse pealkiri.

Etendus algas Kalmeri lauluga „Muinaslood“, et kuulajad viia kauni lauluviisi lummuses tagasi noorusaegadesse. Kalmeri õde Lehte tütar Tuuli Pilt süütas onu mälestuseks küünlad.

Konferansjee Tiia Tenno alustas Kalmeri enda sõnadega: „Tõepoolest meil oli selline väga laululembeline perekond, mul ema laulis väga ilusti ja laulsid ka neli vanemat õde ja keegi nendest ei olnud õppinud muusikat ega laulmist, niisuguse loomuliku muusikalise andega. Nii, et laul oli küll meie peres võiks öelda nagu leivakõrvane, alatine külaline ja seltsiline.“

Kogu kava, mille seadsid kokku Krista ja Karin Pikk, oli üles ehitatud nii, et külalised ja esinejad moodustasid ühtse suure pere, kus lauldi koos, loeti luuletusi, kuulati pillimängu ja kaltsuvaibal mängisid lapsed. Viiulil kõlanud „Seal, kus rukkiväli“ tõi nii mõnelegi külalisele pisara silma. Nii oldigi justkui Kalmeri lapseõlvekodus, mis oli täis muusikat ja laulu.

Seekord mängisid pilli ja ka laulsid Mooste Rahvamuusikakooli Pilliklubilised Krista Sildoja juhendamisel. Laululainel olid Tiia ja Karin ning seltsimaja perenaine Krista, kes laulis koos Kiidjärve laste Anne-Marii Kalmuse ja Johanna Lutsariga Entel - Tentelist tuntud lastelaule.

Mälestuste ja meenutuste radadelt tõid kõiki tõelisusse tagasi Pesa andekate meistrite poolt valmistatud maitsev tort ja perenaise Marju küpsetatud võrratud pirukad.

Kalmeri õetütar Tuuli võttis kogu päraslõuna kokku sõnadega, et Kalmer vaatas meid kaugelt pilvepiirilt ja jäi väga rahule.

Jääb üle vaid tänada kõiki esinejaid ja külalisi (kokku 41), sest saime koos hakkama ühe südameseläinud asjaga.

Karin Pikk

Kirjanduskohvik „Üks veski seisab vete pääl... Hando Runnel – 80“

2018. aastal oli 80 juubel Hando Runnelil (24. november 1938). See oli jälle hea teema kirjanduskohvikuks. On ju Runneli luuletusi väga palju viisistatud ja lugejad teavad neid. Vaatasime internetist leitud slaidiprogrammi Hando Runnelist, lugesime luuletusi ja laulsime, tutvusime tema loominguga ja lugesin ette kohati suurt aastalõpuintervjuud Runneliga - „Hando Runnel: sõna jõud on suuresti mõistatus“ - 30. dets. 2017 Arterist. Oli jälle huvitav ja teadmisterohke kirjanduskohvik all jõululises fuajees.

„Noortekunst raamatukokku!“

Jaauar - Ahja Kooli kunstiringi õpilaste joonistuste näitus "**Marie Under**", 6 joonistust, juhendaja Karin Pikk

Oktoober - november - Ahja Kooli õpilaste joonistuste näitus „**Linnud, loomad ja inimesed**“, 24 joonistust, juhendaja Karin Pikk

Ja nagu igal aastal, nii ka sel aastal oli raamatukogu jõuluaegu kaunis nagu jõulumuinasjutt. Tänu Ahja Kooli kunstiõpetaja Karinile ja oma emale Marjule!

Krista Pikk

Põlva Keskraamatukogu Kiidjärve haruraamatukoguhoidja (1. juunist 2018)